

Másodízben — a korábban tervezett helyszín: Újvidék visszalépése után — az osztrák főváros adott otthont a magyarságtudomány szakemberei találkozójának. A 23 országból érkezett mintegy 350 résztvevő 180 előadást hallgathatott meg egy jól megválasztott központi gondolat jegyében. A meghirdetett fő téma a magyar nyelv, irodalom, történelem és néprajz a Duna-völgyi népek kultúrájával kölcsönhatásban, különös tekintettel a 18—19. század és a 19—20. század fordulójára. A plenáris ülések mellett hét szekcióban zajlott a rendezvény. Az első a térség népei kultúrájának pluralitására, különös tekintettel Budapest és Bécs szerepére, a második a nemzeti kérdés irodalmi-irodalomtudományi vonatkozásaira összpontosított. Két néprajzi jellegű szekció alakult, nevezetesen a paraszti polgárosodás, a népi kultúra fellendülése és hanyatlása, valamint a népművészetnek a nemzeti kultúra forrásaként betöltött szerepének a tárgykörében. További csoportokat szenteltek a két századforduló irodalmi-művészeti irányzatainak és a művelődéstörténet regionális értékű problémái számára. Önálló szekció foglalkozott a nyelvtudományok jelentőségével a nemzeti kultúrák fejlődésében.

A II. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus csak részben tett eleget vállalt feladatának. Hiányérzeteimet másutt részletesen kifejtettem,⁷ e hasábkon legfőképpen arra utalnék, amit *Berend T. Iván* zárszavában is szóvá tett: az előadások csupán csekély mértékben feleltek meg a komplex közelítés, az interdiszciplinaritás követelményének. Örömteli esemény, hogy találkozhattunk a határainkon túli (sajnos többnyire csak nyugati) kollégákkal, de egyre nyilvánvalóbbá vált a Társaság *leszűkített hungarológia-értelmezésének* a tarthatatlansága. 1985 októberében — három és fél évtizedes megszakítottság után — újjáalakult a tudományág hazai műhelye, a *Magyarságkutató Csoport*, éspedig a hagyományosan filológiai ágazatok mellett a történettudomány s a „kemény” társadalomtudományok (történelem, szociológia, politológia, demográfia, társadalomföldrajz, közgazdaságtan) megfelelő súlyával. A két intézmény munkájának összehangolása a közeljövő sürgető feladata. Nem kevésbé fontos a *hungarológiai kutatások és a néprontmozgalom találkozási pontjainak a feltárása*. A honismereti és az Olvasó néprért mozgalom különböző fórumai évek óta nyitottak a nemzeti ön- és helyzetismeret gondjainak megvitatására. Tudatosítják, hogy a kisközösségek „magatartását a tudományos műhelyek eredményeivel kell átitatni, a tudományt egzisztenciális ügyünké kell tenni. Másfelől és óvatosan, egy jó mozgalomtól a tudomány laikus indítóerőt is kaphat, az együttműködés segítheti a tudományt, hogy ne idegenedjen el a közösség sorskérdéseitől.”⁸ Törekednünk kell tehát e társadalmi bázis mielőbbi megerősítésére, a szervezett együttműködés konkrét formáinak a kidolgozására.

Országos Gyűjtőtálkozó, 1987. A Magyar Néprajzi Társaság és a Magyar Nyelvtudományi Társaság, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Néprajzi Választmánya, összefogva más érdekelt tudományos és közművelődési intézményekkel — a Hazafias Népront Országos Tanácsának immár hagyományos támogatásával — Veszprém város és Veszprém megye vendégeként 1987. június 21—24. között, Veszprémben rendezi meg az ÖNKÉNTES NÉPRAJZI ÉS NYELVJÁRÁSI GYŰJTŐK XIII. ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJÁT.

A résztvevők kiküldetési ügyeinek egyeztetését ez alkalommal is a Hazafias Népront Megyei Bizottságai intézik. (Szerk.)